40. בלק. הֵן עָם כְּלָבִיא יָקוּם וְכַאֲרִי יִתְנַשָּׂא: ריכוז, נוכחות והתעלות.

לאחרונה, הפסוק הֵן עָם כְּלָבִיא יָקוּם, וְכַאֲרִי יִתְנַשָּׂא מפרשתנו זכה לציטוטים רבים, לא מעט בזכות שמו של המבצע הצבאי נגד איראן. רש״י, בפירושו לפסוק, מציע את ההבנה הבאה: ״כשעם ישראל קמים משנתם בבוקר, הם מתגברים כלביא וכארי, לחטוף את המצוות: ללבוש טלית, לקרוא קריאת שמע ולהניח תפילין״.

אולם, יתכן גם זמן אחר שבו הלביאה דרוכה וקופצת בזריזות: לפני הזינוק על טרפה. היא כמעט נטמעת בקרקע, שריריה דרוכים, רגליה האחוריות מקופלות תחתיה, ועיניה נעוצות בטרף בריכוז מוחלט.

כאן טמונה השוואה אחרת: עלינו להיות ממוקדים ומרוכזים בקיום המצוות בדיוק כפי שהלביאה מתרכזת במטרתה. לעיתים קרובות מדי, אנחנו נופלים קורבן לשגרה ולאבדן ריכוז. יתרה מכך, הטכנולוגיה, על שלל הסחותיה, תורמת להפרעות אלו, והאדם המודרני אף עלול לחוש שהוא ׳מבזבז׳ את זמנו אם אינו מבצע מספר משימות במקביל.

אם כן, הברכה שבלעם מעניק לעם ישראל, ברכה שה׳ שם בפיו, היא שנהיה מרוכזים בעניין העומד על הפרק: ללמוד להעריך את הרגע כדי למקסם את התוצאות. דוגמת הלביאה תקפה הן בתחום הרוחני והן בהזדמנויות יומיומיות.

כתוב בספר שמות (כד 12): וַיֹּאמֶר ה׳ אֶל מֹשֶׁה: עֲלֵה אֵלַי הָהָרָה, וֶהְיֵה שָׁם. שאל הרבי מקוצק זצ״ל: מדוע וֶהְיֵה שָׁם? מילים שנראות מיותרות.

תשובתו היא שלעיתים קרובות אנחנו יכולים ׳לעלות על הר׳, כלומר להגיע פיזית למקום או לאירוע מסוים, אבל לא באמת להיות שם בנוכחות מלאה. לדוגמה, אפשר להשתתף בשיעור ולשבת בו פיזית, אבל מוחנו משוטט במקום אחר.

המסר ברור: אל תעלו סתם על ההר! היו באמת שם! עלינו קודם כל להתמקד כמו הלביאה, ורק אחר כך להפנים את הרגע, לקחת אותו אתנו, וכך נוכל באמת להתעלות.

שבת שלום ומבורך.